

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Адміністрації Державної
служби спеціального зв'язку
та захисту інформації України
_____ 20__ року № _____

Методичні рекомендації
щодо розроблення та затвердження місцевих програм забезпечення безпеки та
стійкості критичної інфраструктури, програм підвищення стійкості
територіальних громад до кризових ситуацій, викликаних припиненням або
погіршенням надання важливих для їх життєдіяльності послуг чи для
здійснення життєво важливих функцій

I. Загальні положення

1. Ці Методичні рекомендації розроблено відповідно до вимог Закону України «Про критичну інфраструктуру», пункту 5 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 17 жовтня 2023 року «Про організацію захисту та забезпечення безпеки функціонування об'єктів критичної інфраструктури та енергетики України в умовах ведення воєнних дій», введеного в дію Указом Президента України від 17 жовтня 2023 року № 695/2023, та Положення про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2014 року № 411.

2. Ці Методичні рекомендації не є нормативно-правовим актом, мають інформаційний та рекомендаційний характер, не встановлюють правових норм і є добровільними для використання.

3. Ці Методичні рекомендації можуть використовуватися місцевими органами виконавчої влади (військово-цивільними адміністраціями – у разі утворення) та органами місцевого самоврядування при розробленні та затвердженні місцевих програм забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури, програм підвищення стійкості територіальних громад до кризових ситуацій, викликаних припиненням або погіршенням надання важливих для їх життєдіяльності послуг чи для здійснення життєво важливих функцій (далі – місцеві програми).

УВ
Адміністрація Держспецзв'язку
№07/02/01-11428/ВН від 20.11.2023
КЕП: Чотчиков А. І. 20.11.2023 16:41
0E877B
Сертифікат дійсний з 13.03.2023 14:27 до 13.03.2025 14:27

4. Підготовка місцевих програм відбувається з урахуванням положень, що містяться в Законах України «Про критичну інфраструктуру», «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», Бюджетному Кодексі України, Кодексі цивільного захисту України.

5. Місцеві програми є документами, що визначають цілі та пріоритетні напрями, містять заходи із забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури, підвищення стійкості територіальних громад до кризових ситуацій, викликаних припиненням або погіршенням надання важливих для їх життєдіяльності послуг чи припиненням здійснення життєво важливих функцій, взаємодії суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури, а також відновлення функціонування об'єктів критичної інфраструктури в територіальних громадах.

6. Залежно від термінів реалізації заходів та досягнення результатів місцеві програми розробляються на поточний (1 рік) або на середньостроковий (до 3 років) період. Для більш ефективної роботи рекомендується розробляти місцеві програми на середньостроковий (до 3 років) період.

7. Процес розроблення та затвердження місцевих програм можна розділити на такі етапи:

- організаційний (підготовчий) етап;
- етап проведення аналізу (аналітичний);
- етап визначення джерел фінансування заходів місцевих програм;
- етап затвердження місцевих програм.

II. Організаційний (підготовчий) етап розроблення місцевих програм

1. Ініціатором розроблення місцевих програм може бути сільський, селищний, міський голова або виконавчі органи сільської, селищної, міської ради на виконання Закону України «Про критичну інфраструктуру».

2. Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування України» міський голова забезпечує підготовку на розгляд ради проєктів місцевих програм та оприлюднює затверджені радою місцеві програми. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад розробляють проєкт місцевих програм та подають його на затвердження ради, подають раді звіти про хід і результати виконання цих програм. Сільські, селищні, міські ради затверджують програми з питань місцевого самоврядування.

3. Сільський, селищний, міський голова визначає виконавчий орган (структурний підрозділ) сільської, селищної, міської ради, який є відповідальним

за підготовку на розгляд ради проєкту місцевих програм та звітування раді про хід і результати виконання цієї програми. Залежно від структури виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, що затверджена в територіальній громаді, рекомендується визначити відповідальним за підготовку на розгляд ради проєкту місцевих програм та звітування раді про хід і результати виконання цих програм виконавчий орган (структурний підрозділ), до повноважень якого належать питання цивільного захисту або зазначені повноваження.

4. Рекомендується процес розроблення місцевих програм скоординувати з бюджетним процесом у територіальній громаді для того, щоб заходи місцевих програм були передбачені у проєкті місцевого бюджету.

5. Рекомендується до процесу проведення аналізу, описаного нижче, залучити заінтересовані органи.

III. Етап проведення аналізу (аналітичний)

1. Визначення особливостей місцевості

Суб'єкти, відповідальні за підготовку місцевої програми, визначені місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, розглядають географічно-природні (географічне положення, природні умови – фізична поверхня, клімат, внутрішні води, лісовий фонд тощо) та соціально-економічні (соціальна структура, економічний, трудовий та промисловий потенціали) особливості місцевості з метою подальшої ідентифікації загроз, характерних для визначених особливостей.

2. Ідентифікація об'єктів, що забезпечують життєдіяльність

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування ідентифікують об'єкти, враховуючи їх важливість та наслідки, викликані припиненням або погіршенням надання життєво важливих функцій та/або послуг, та формують перелік об'єктів, стійкість яких забезпечуватиметься виконанням заходів, передбачених у плані забезпечення безпеки та стійкості.

Рекомендується при ідентифікації об'єктів використовувати перелік життєво важливих функцій та/або послуг, порушення яких призводить до негативних наслідків для національної безпеки України, визначений у Законі України «Про критичну інфраструктуру» та типи основних послуг, наведених у Переліку секторів критичної інфраструктури, затверджені постановою Кабінету Міністрів від 09 жовтня 2020 року № 1109 «Деякі питання об'єктів критичної інфраструктури».

Критерії визначення об'єктів, що будуть занесені до переліку об'єктів, стійкість яких забезпечуватиметься виконанням заходів, передбачених у плані забезпечення безпеки та стійкості, визначаються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з огляду на особливості кожного регіону з урахуванням позиції зацікавлених органів.

Прикладами критеріїв для включення об'єкта до переліку об'єктів, стійкість яких забезпечуватиметься виконанням заходів, передбачених у плані забезпечення безпеки та стійкості можуть слугувати:

наявність альтернативного джерела надання життєво важливих функцій та/або послуг;

кількість жителів, яким можуть не надаватися життєво важливі функції та/або послуги;

критерії, наведені у частині третій статті 8 Закону України «Про критичну інфраструктуру».

3. Ідентифікація та аналіз загроз

Ідентифікація загроз передбачає визначення усіх потенційно можливих подій або явищ, які можуть мати негативний вплив на територію, для якої проводиться аналіз, із подальшим складанням відповідного переліку загроз.

Ідентифікація загроз проводиться на основі аналізу подій або явищ, які виникали раніше, можливих наслідків впливу реалізації загрози та позиції зацікавлених органів. Водночас необхідно враховувати особливості функціонування об'єктів та географічні особливості місцевості, зокрема наявність водних та інших природних ресурсів з властивими їм якісними і кількісними характеристиками і особливостями розміщення.

У таблиці 1 визначено потенційні глобальні природні, техногенні, воєнні та соціальні загрози, які в подальшому слід розглянути на предмет їхньої актуальності на території, для якої проводиться аналіз. Цей перелік не є вичерпним та підготовлений з урахуванням документа міжнародної організації у сфері захисту критичної інфраструктури FEMA «2019 National Threat and Hazard Identification and Risk Assessment (THIRA)» (Національна система ідентифікації загроз і небезпек та оцінки ризиків (THIRA) та наказу Міністерства внутрішніх справ України від 06 серпня 2018 року № 658 «Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 серпня 2018 року за № 969/32421.

Таблиця 1

Природна загроза	Техногенна загроза*	Воєнна загроза	Соціальна загроза
Лавина	Аварія на АЕС	Інцидент з активним використанням зброї	Акції протесту, що порушують функціонування органів державної влади
Посуха	Аварія на дамбі	Збройний напад	Акції протесту, що порушують функціонування об'єктів, які забезпечують життєдіяльність населення
Землетрус	Витік/викид небезпечних речовин	Біологічний напад	Утримання в заручниках працівників об'єктів, які забезпечують життєдіяльність населення
Епідемія/пандемія	Промислова аварія	Хімічний напад	
Повінь	Аварія на шахті	Кібератака	
Ураган/шторм	Пошкодження трубопроводу	Вибуховий напад	
Зимовий шторм	Радіологічний викид	Атака з повітря	
Пожежі	Сходження поїзда з рейок	Ядерний напад	
	Побутова пожежа	Радіологічний напад	
	Аварії в системах життєзабезпечення		

Примітка. * Загрози, що виникають у результаті часткового або повного виходу з ладу або руйнування технічних засобів (наприклад, у результаті недотримання технічних вимог експлуатації обладнання).

Аналіз загроз рекомендується проводити на основі статистичних даних та досліджень (для загроз, які не носять антропогенного характеру, наприклад природні явища чи техногенні аварії) за останні 5 - 10 років і на основі експертних оцінок, враховуючи досвід останніх 2 років, насамперед період воєнного стану (для загроз, що стосуються цілеспрямованого зловмисного впливу, наприклад, теракти чи військові дії).

Основними критеріями аналізу найнебезпечніших загроз доцільно визначити такі:

- територія, що може зазнати впливу загрози;
- можливі економічні втрати;

кількість жителів, яким можуть не надаватися життєво важливі функції та/або послуги;

час, необхідний для відновлення штатного режиму функціонування об'єктів.

Ранжування загроз, визначення їх пріоритету рекомендується виконувати на основі даних про реалізації визначених вище загроз за останні 2 роки за методом Делфі, тобто на основі експертного оцінювання, встановивши такі дефініції шкали значущості та градацію вимірювання значущості (у балах):

для загальних ймовірностей: «низька» (1), «помірно низька» (2), «середня» (3), «помірно висока» (4), «висока» (5);

для сукупних негативних наслідків: «незначні» (1), «неістотні» (2), «помірні» (3), «істотні» (4), «катастрофічні» (5).

Безпосередньо ранжування рекомендується проводити за рівнем загрози, який визначається як добуток експертних оцінок її сукупних негативних наслідків, враховуючи критерії, наведені у таблиці 2, і загальної ймовірності реалізації. Вилучення загрози з переліку рекомендується здійснювати, якщо середня арифметична експертна оцінка наслідків та/чи ймовірності не перевищує 2 бали.

Використовуючи перелік критеріїв з таблиці 2, необхідно для кожної загрози визначити можливі наслідки реалізації її впливу з кількісними характеристиками. На основі отриманих даних визначаються необхідні ресурси для кожного з етапів здійснення управління загрозами, а саме визначення превентивних заходів, заходів з реагування та відновлення з метою прогнозування можливих сценаріїв реалізації загроз та наслідків, до яких вони призведуть, для подальшого планування з метою якісного управління ресурсами.

Таблиця 2

Перелік критеріїв оцінювання наслідків впливу реалізації загрози	
Наслідок впливу	Визначення
(#) Послідовні загрози (каскадні впливи, ефекти)	Кількість загроз, які реалізувалися внаслідок реалізації початкової загрози.
(#) Люди, які потребують евакуації, з них (#) люди з обмеженими можливостями та функціональними потребами	Кількість осіб, які потребуватимуть евакуації внаслідок інциденту. Примітка. Ця кількість повинна включати кількість людей з обмеженими можливостями та функціональними потребами, які потребують евакуації.

Наслідок впливу	Визначення
(#) Об'єкти, підприємства, установи та організацій, на яких відбувся викид/витік небезпечних речовин	Кількість об'єктів, які потенційно можуть зазнати викиду/витоку небезпечних речовин внаслідок інциденту. Громади можуть визначати небезпечні речовини відповідно до власної політики та нормативних актів.
(#) Смертельні випадки	Кількість людей, які втратили життя безпосередньо внаслідок інциденту.
(#) Пожежі в будівлях	Кількість пожеж окремих споруд, що виникають безпосередньо внаслідок інциденту. Можуть включати будівлі, відкриті платформи, мости, дахи над відкритими складськими або технологічними приміщеннями, намети тощо. Цей вплив повинен включати лише пожежі, які потребують послуг з управління або гасіння пожеж.
(#) Постраждалі об'єкти, що забезпечують життєдіяльність населення	Кількість об'єктів, що забезпечують життєдіяльність населення, які не можуть або обмежені у своїх можливостях надавати життєво важливі послуги та/або функції внаслідок інциденту.
(#) Клієнти, яким не надаються життєво важливі послуги та/або функції	Наприклад: – кількість будинків або підприємств (тобто індивідуальних лічильників), які втратили водопостачання, водовідведення тощо через інцидент; – кількість будинків, підприємств, які втратили електронні комунікаційні послуги через інцидент; – кількість будинків і підприємств (тобто індивідуальних лічильників), які залишилися без електроенергії через інцидент; – тощо. Примітка. Навіть якщо в будинку або на підприємстві є резервна електрогенераторна установка, громади все одно повинні вважати їх знеструмленими, оскільки електропостачання все одно потрібно буде відновлювати. Громадам не потрібно враховувати випадки, коли втрата послуг є дуже короткочасною і не потребує значних зусиль для відновлення.
(#) Постраждалі люди	Кількість осіб, які зазнали негативного впливу в зоні інциденту. Сюди можуть входити постраждалі: 1. пряма фізична шкода їхньому майну; 2. травми або інші наслідки, пов'язані з життям та здоров'ям; 3. тощо

Примітка. (#) - кількісне позначення.

Превентивні заходи визначаються під час штатного режиму функціонування об'єктів та мають враховувати усі аспекти захищеності об'єктів, а саме: охорона, оборона, фізичний захист, цивільний захист, кіберзахист, інженерний захист, протиповітряне прикриття, а також альтернативні способи надання послуги з метою підготовки до режиму реагування. Разом з тим необхідно забезпечити створення всіх видів ресурсів з урахуванням галузевих особливостей і нормативів резервування.

Для забезпечення безперервності надання важливих функцій рекомендується оцінювати:

наявність альтернативних джерел забезпечення населення та адміністративних будівель питною водою, продуктами харчування, електроенергією (паливо, резервні генератори, резервний зв'язок) та іншими життєво важливими функціями/послугами;

наявність альтернативних приміщень, куди можуть бути тимчасово переміщені державні установи, підприємства, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави та їхні працівники, тимчасово переміщені особи, розміщені медичні заклади та постраждалі;

можливість модернізації об'єктів для пом'якшення наслідків впливу реалізації загроз (протипаводкове обладнання/бар'єри);

можливість модернізації обладнання, необхідного для активного (системи протиповітряної оборони, системи очищення води та повітря, антидронові рушніці, протипожежні системи тощо) та пасивного захисту (інженерне облаштування, кутові відбивачі, датчики спостереження за рівнем води, датчики руху та інше).

Сформувавши перелік превентивних заходів, визначаються необхідні для їх реалізації ресурси.

Заходи з реагування передбачають пом'якшення та ліквідацію наслідків впливу реалізації загрози та враховують особливості режиму функціонування об'єктів у кризовій ситуації.

При визначенні заходів з реагування рекомендується враховувати наявні у функціональних органах протоколи скоординованих дій у кризовій ситуації, які можуть містити:

- універсальні механізми реагування на надзвичайні ситуації;
- механізми швидкого залучення додаткових (резервних) ресурсів;
- розподіл відповідальності, порядку координації діяльності в галузі;
- протоколи про порядок обміну інформацією з визначенням засобів зв'язку;
- порядки/інструкції/плани міжвідомчої взаємодії тощо.

Для кожної загрози слід сформулювати пропозиції щодо заходів реагування та необхідних для реалізації цих заходів сил, засобів та ресурсів.

Прикладом визначення таких заходів може слугувати наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 02 листопада 2015 року № 687 «Про затвердження Національного плану дій», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 листопада 2015 року за № 1458/27903.

З огляду на масштаб впливу загрози виникає необхідність у відповідних силах, засобах та ресурсах, необхідних для своєчасного та ефективного реагування на загрозу. У разі виявлення їх недостатньої кількості необхідно сформувати потребу.

Заходи з відновлення передбачають створення резервів запасних частин та матеріалів, необхідних для відновлення надання життєво важливої послуги у найкоротші терміни, визначення потреб та потенціалу громади у відновленні та зіставлення їх із наявною добровільною та передбаченою законодавством підтримкою, визначення каналів залучення, комунікації та допомоги в повідомленні інформації щодо впровадження відновлення, підвищення обізнаності про доступну підтримку та схеми її отримання, постійне надання інформації щодо впровадження відновлення, оцінювання діяльності та винесення уроків під час підсумків екстреного реагування та участь у довгостроковому плануванні та реалізації відновлення.

За результатами проведеного аналізу створюється Картка загроз (приклад заповнення Картки загроз наведено у додатку 1 до цих Методичних рекомендацій), в якій подається інформація про можливі сценарії реалізації кожної можливої загрози.

На основі Картки загроз та проведеного аналізу формується деталізований План забезпечення безпеки та стійкості, який складається з пояснювальної записки, в якій зазначаються вихідні дані для проведення аналізу (особливості місцевості, проблематика надання життєво важливих послуг, характерних для території, для якої проводиться аналіз, результати аналізу об'єктів, загроз тощо) та безпосередньо план заходів для забезпечення стійкості об'єктів та населення в цілому. У плані заходів зазначаються:

пріоритетні завдання – завдання, необхідні для забезпечення стійкого надання послуг;

заходи, спрямовані на досягнення пріоритетних завдань, – заходи, виконання яких призведе до посилення спроможності громади в управлінні кризовими ситуаціями;

строк виконання – визначається квартал і рік, до кінця якого необхідно виконати зазначений захід;

відповідальні за виконання – визначаються відповідальні за виконання заходу суб'єкти;

ресурси – визначаються ресурси, необхідні для реалізації заходу;

індикатор виконання – визначається очікуваний результат щодо заходу.

Приклад заповнення Плану забезпечення безпеки та стійкості наведено у додатку 2 до цих Методичних рекомендацій.

4. Рекомендації до структури місцевих програм

Структура місцевих програм може містити такі розділи:

I. Паспорт програми (зазначаються підстава розроблення програми, розробники, відповідальні виконавці, терміни реалізації програми, етапи виконання та обсяг фінансових ресурсів, необхідних для її реалізації).

II. Загальні положення.

III. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма (зазначається обґрунтована проблематика, на розв'язання якої спрямовано реалізацію програми).

IV. Мета програми.

V. План забезпечення безпеки та стійкості.

VI. Обсяги та джерела фінансування програми.

VII. Координація та контроль виконання програми.

VIII. Порядок використання коштів бюджету під час реалізації програми.

IX. Очікувані результати реалізації програми.

IV. Етап визначення джерел фінансування заходів місцевих програм

1. Пункт 1 частини першої статті 20 Закону України «Про критичну інфраструктуру» передбачає, що місцеві органи виконавчої влади (військово-цивільні адміністрації - у разі утворення) у сфері захисту критичної інфраструктури забезпечують розроблення та затвердження місцевих програм забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури, програм підвищення стійкості територіальних громад до кризових ситуацій, викликаних припиненням або погіршенням надання важливих для їх життєдіяльності послуг чи для здійснення життєво важливих функцій.

Частина п'ята статті 22 Закону України «Про критичну інфраструктуру» передбачає, що органи місцевого самоврядування забезпечують розроблення, затвердження і виконання місцевих програм підвищення стійкості територіальних громад до кризових ситуацій, викликаних припиненням надання чи погіршенням якості важливих для їх життєдіяльності послуг або припиненням здійснення життєво важливих функцій. Такі програми включають заходи із забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури, взаємодії суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури, а також відновлення функціонування об'єктів критичної інфраструктури.

Стаття 38 Закону України «Про місцеве самоврядування» передбачає, що до делегованих повноважень виконавчих органів рад належить вжиття необхідних заходів щодо захисту критичної інфраструктури, відновлення функціонування важливих державних об'єктів національної економіки, об'єктів критичної інфраструктури та об'єктів, які забезпечують життєдіяльність населення, підвищення стійкості громад до кризових ситуацій, викликаних припиненням або погіршенням надання важливих для їх життєдіяльності послуг чи припиненням здійснення життєво важливих функцій, взаємодії між суб'єктами національної системи захисту критичної інфраструктури з урахуванням вимог Закону України «Про критичну інфраструктуру».

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2023 року № 825-р «Про затвердження Національного плану захисту та забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури» рекомендовано органам місцевого самоврядування під час формування проєктів місцевих бюджетів передбачати кошти, необхідні для виконання заходів Національного плану.

Стаття 91 Бюджетного кодексу України передбачає, що з усіх місцевих бюджетів виділяються кошти для проведення заходів у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в межах повноважень, встановлених законом.

Статті 89 та 91 Бюджетного кодексу України не визначають окремо відповідного напрямку здійснення делегованих повноважень щодо підтримки критичної інфраструктури, проте із місцевих бюджетів територіальних громад можуть фінансуватися заходи із забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури, взаємодії суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури, а також відновлення функціонування об'єктів критичної інфраструктури у складі загальних видатків на проведення заходів у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в межах повноважень, встановлених законом.

2. Головним розпорядником коштів визначається виконавчий орган, який забезпечує заходи мобілізаційної підготовки та цивільного захисту населення (КВК 30 відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 20 вересня 2017 року № 793 «Про затвердження складових Програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету»), або інший виконавчий орган, який забезпечує зазначені повноваження та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту населення.

3. У разі прийняття органами місцевого самоврядування місцевих програм їх реалізація здійснюється виконавчим органом, до повноважень якого віднесено забезпечення таких функцій (головний розпорядник коштів):

заходи із забезпечення безпеки критичної інфраструктури за КПКВ 8110 та відновлення (у випадку накопичення запасів будівельних матеріалів у складі матеріального резерву) «Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха»;

заходи з відновлення критичної інфраструктури (наведені в таблиці 3).

Таблиця 3

КПКВ	Найменування програми	КФК
7372	Реалізація проєктів (заходів) з відновлення освітніх установ та закладів, пошкоджених/знищених внаслідок збройної агресії, за рахунок коштів місцевих бюджетів	0490
7373	Реалізація проєктів (заходів) з відновлення медичних установ та закладів, пошкоджених/знищених внаслідок збройної агресії, за рахунок коштів місцевих бюджетів	0490
7374	Реалізація проєктів (заходів) з відновлення установ та закладів соціальної сфери, пошкоджених/знищених внаслідок збройної агресії, за рахунок коштів місцевих бюджетів	0490
7375	Реалізація проєктів (заходів) з відновлення об'єктів житлового фонду, пошкоджених/знищених внаслідок збройної агресії, за рахунок коштів місцевих бюджетів	0490
7376	Реалізація проєктів (заходів) з відновлення об'єктів житлово-комунального господарства, пошкоджених/знищених внаслідок збройної агресії, за рахунок коштів місцевих бюджетів	0490
7377	Реалізація проєктів (заходів) з відновлення інших об'єктів комунальної власності, пошкоджених/знищених внаслідок збройної агресії, за рахунок коштів місцевих бюджетів	0490
7382	Реалізація заходів з відновлення об'єктів критичної інфраструктури в рамках спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проєкту «Проєкт розвитку міської інфраструктури – 2»	0620

4. Рекомендується також створювати матеріальний резерв для подальшого фінансування заходів та завдань, визначених у розділі V «План забезпечення безпеки та стійкості» місцевих програм.

Напрацьовані матеріали можна використовувати при підготовці розділів V «План забезпечення безпеки та стійкості» та VI «Обсяги та джерела фінансування програми» місцевих програм, визначених у статті 20 Закону України «Про критичну інфраструктуру».

V. Етап затвердження місцевих програм

1. Проекти місцевих програм після їх розроблення попередньо розглядаються та ухвалюються виконавчим комітетом та надаються сільській, селищній, міській раді для розгляду на засіданнях постійної комісії з подальшим затвердженням сесією місцевої ради.

2. Проекти місцевих програм розглядаються та затверджуються сільською, селищною, міською радою згідно із Законом «Про місцеве самоврядування в Україні» та Регламентом сільської, селищної, міської ради.

3. Під час дії воєнного стану військово-цивільні адміністрації затверджують місцеві (цільові) програми (вносять до них зміни) з дотриманням вимог статті 91 Бюджетного кодексу згідно з підпунктом 2 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану».

4. Місцева програма виконується шляхом реалізації заходів і завдань, наведених у Плані забезпечення безпеки та стійкості, що входить до складу програми, виконавцями, зазначеними у цьому плані.

5. Безпосередній контроль за виконанням заходів і завдань місцевих програм здійснює відповідальний виконавець, а за цільовим та ефективним використанням коштів – головні розпорядники коштів.

6. Відповідальний виконавець програми щороку у визначені строки готує інформацію, звітує про хід виконання програми та ефективність реалізації заходів у встановленому порядку. Інформація може містити дані про заплановані та фактичні обсяги і джерела фінансування програми, виконання очікуваних результатів та пояснювальну записку про роботу виконавців програми щодо її виконання, у разі невиконання - обґрунтування причин невиконання. Зазначена інформація використовується для аналізу ефективності виконання програми та надання пропозиції щодо доцільності продовження її фінансування та виконання.

VI. Взаємоузгодженість місцевих програм, визначених Законом України «Про критичну інфраструктуру»

1. Пунктом 1 частини першої статті 20 Закону України «Про критичну інфраструктуру» визначено розроблення та затвердження таких програм:

місцеві програми забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури;

програми підвищення стійкості територіальних громад до кризових ситуацій, викликаних припиненням або погіршенням надання важливих для їх життєдіяльності послуг чи для здійснення життєво важливих функцій (далі – програма підвищення стійкості територіальних громад).

2. Порядок розроблення та затвердження місцевих програм забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури та програм підвищення стійкості територіальних громад є ідентичним, але слід врахувати особливості, наведені у додатку 3 до цих Методичних рекомендацій.

Приклад програми забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури наведено у додатку 4 до цих Методичних рекомендацій.

Директор Департаменту
захисту критичної інфраструктури
Адміністрації Держспецзв'язку

Андрій ЧОТЧИКОВ